

УДК 618.1/2.-378.46

*А.В. Семеняк,**О.А. Андрієць*Буковинський державний медичний
університет, м. ЧернівціДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
"АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ" ДЛЯ
СТУДЕНТІВ ІV КУРСУ ЗА
СПЕЦІАЛЬНІСТЮ "МЕДИЧНА
ПСИХОЛОГІЯ"**Ключові слова:** викладання
дисципліни, спеціальність
"Медична психологія"**Резюме.** Нами сформовано дві випадкові групи студентів - перша (основна група) - студенти, які в процесі навчання, додатково, при курації використовували різноманітні психологічні тести для експериментально-психологічного обстеження психічних процесів та методи клінічно-психологічного дослідження особистості, та друга (група порівняння) - студенти, які вивчали дисципліну за загальноприйнятою методикою. Навчання студентів проводилося в однакових умовах. Оцінювали студентів за традиційною шкалою з врахуванням критеріїв оцінювання при поточному та підсумковому контролі. Важливим була наявність вірогідної різниці в рівні знань при оцінюванні на підсумковому контролі - успішність студентів першої групи була достовірно вищою.**Вступ**

Важливим моментом у практиці лікаря є можливість кваліфікованого лікування тільки при комплексному підході, з урахуванням медичного, психологічного та соціального аспектів [3]. Лікування пацієнтів, особливо вагітних жінок і породіль, зі збереженням психічного та соматичного, здоров'я вимагає від лікаря глибоких медичних і психологічних знань, тому повинно проводитися одночасно акушер-гінекологом та медичним психологом. Надання психологічної допомоги на різних етапах вагітності та післяпологового періоду є неможливим без ґрунтовних знань дисципліни "Акушерство та гінекологія", причин, що викликають ускладнення нормального перебігу вагітності, пологів, післяпологового періоду, клінічних проявів, патогенезу, методів лікування.

Тому вивчення дисципліни "Акушерство та гінекологія" з позиції лікаря психолога є надзвичайно актуальним та направлене на вміння практично керуватися науковими психологічними знаннями в реальних клінічних умовах, мислити одночасно клінічно та психологічно [1,2].

Мета дослідження

Підвищити рівень засвоєння навчального матеріалу, дослідити ефективність викладання дисципліни "Акушерство та гінекологія" у студентів ІV курсу зі спеціальності "Медична психологія" з використанням різних методик навчання.

Матеріали та методи

У процесі виконання роботи нами проводилася оцінка рівня засвоєння теоретичного та практичного матеріалу студентами 4-го курсу з
© А.В. Семеняк, О.А. Андрієць, 2014

використанням різних методик навчання у відповідних відділеннях пологового будинку. Результати роботи визначалися за допомогою статистичного методу (статистична обробка отриманих студентами оцінок на практичних заняттях).

Обговорення результатів дослідження

Дисципліна "Акушерство та гінекологія" вивчається студентами зі спеціальності "Медична психологія" на ІV та V курсах. На ІV курсі вивчаються теми фізіологічного та патологічного акушерства впродовж десяти чотиригодинних занять. Враховуючи невелику кількість годин, нами запропоновано при підготовці до практичних занять обов'язкове використання системи дистанційного навчання. Перевагами даної системи є можливість постійної взаємодії між викладачем та студентом, проведення викладачем моніторингу роботи студента під час самостійної підготовки до заняття. Рівень засвоєння матеріалу викладач може оцінити за результатами розв'язання тестових завдань та ситуаційних задач, які є складовою частиною дистанційного навчання. Це вивільняє час для роботи у відділеннях, відпрацювання практичних навичок, розгляду клінічних ситуаційних задач, обговорення "складних" пацієнток, де присутність викладача є необхідною.

При викладенні теоретичного матеріалу в системі дистанційного навчання, викладач може постійно використовувати найновітнішу інформацію та систематизувати її, що полегшує засвоєння основного матеріалу студентами, мотивує їх до самостійного пошуку.

З метою удосконалення практичних навичок

використовуються відеофільми з демонстрацією їх виконання та оперативних втручань. Таким чином у студентів, які навчаються в системі дистанційного навчання, з'являється можливість більш якісно підготуватися до практичного заняття, попередньо ознайомитися з методиками проведення маніпуляцій та операцій, які сприяють кращому засвоєнню вмінь і навичок.

При запровадженні даної системи підготовки до практичного заняття у викладача з'являється більше часу для практичної роботи у відділеннях пологового будинку (відділення патології вагітних, пологові зали, післяпологове відділення, відділення інтенсивної терапії), де студенти мають можливість практично засвоювати теоретичний матеріал, здобувати досвід. Суттєвим моментом при навчанні студентів зі спеціальності "Медична психологія" є необхідність поєднання набутих психологічних знань з акушерським матеріалом, що є можливим тільки при роботі з пацієнтками.

Наступною особливістю було використання під час курації студентами вагітних, роділь та породіль різноманітних методик психодіагностичного дослідження психічних процесів та станів особистості, які використовуються у медичній психології.

У педагогічному експерименті брали участь академічні групи студентів медичного університету IV курсу зі спеціальності "Медична психологія", незалежно від початкового рівня знань, поточної успішності. Відповідно до цього, сформувалися дві групи студентів - перша (основна група) - 25 студентів, які в процесі навчання, додатково, під час курації вагітних, роділь та породіль використовували різноманітні психологічні тести та методи клінічно-психологічного дослідження особистості, з обов'язковим попереднім засвоєнням матеріалу в системі дистанційного навчання, та друга (група порівняння) - 25 студентів, які вивчали дисципліну за загальноприйнятною методикою - розбір теоретичного матеріалу та відпрацювання практичних навичок під час курації вагітних та породіль у відділеннях пологового будинку. У системі дистанційного навчання студенти працювали за їхнім бажанням.

Студенти першої групи проводили додатково психологічне тестування з наступними категоріями пацієнток: вагітні із загрозою переривання вагітності, особливо, якщо вже відбулися антенатальні втрати в аналогічні терміни при попередніх вагітностях, вагітні з різноманітною патологією плода та прееклампсією, породіллі з нормальним та ускладненим перебігом пологів.

Студенти другої групи також проводили курацію аналогічних хворих, але без використання пси-

хологічних тестів.

Вагітні, що лікувалися у відділенні патології із загрозою переривання вагітності у різних термінах, особливо при попередніх втратах вагітності, охарактеризували роботу студентів позитивно, оскільки після спілкування зі студентами в них знизилася тривожне ставлення до вагітності. Вагітним із різноманітною патологією плода (внутрішньоутробне інфікування плода, синдром затримки розвитку плода) вдалося змінити амбівалентне ставлення до вагітності на гармонійне.

Результатом співпраці студентів - майбутніх лікарів медичних психологів з практичними лікарями, є зміна налаштування пацієнток до процесу лікування, що згодом відобразилася на підвищенні ефективності лікування. Вважаємо, що це могло бути причиною кращого засвоєння теоретичного та практичного матеріалу студентами основної групи, оскільки студенти, могли отримати оцінку результатів своєї праці, ставали більш змотивованими, ніж студенти другої групи.

Оцінювання студентів проводили за традиційною шкалою з врахуванням критеріїв оцінювання при поточному та підсумковому контролі. Відмічено наступну особливість - при поточному контролі успішність студентів першої була дещо кращою, однак, вірогідно не відрізнялася. Важливим була наявність вірогідної різниці в рівні знань при оцінюванні на підсумковому контролі.

Якщо студенти першої групи отримували лише відмінні (7 студентів - 28 %) та добрі (18 студентів - 72 %) оцінки, то в другій групі це були, в основному, задовільні (17 студентів - 68 %) та добрі (8 студентів - 32 %) оцінки. Наступною перевагою в студентів першої групи було вміння поєднувати акушерську патологію з психологічними відхиленнями. З вирішенням клінічних завдань студенти першої групи справлялися значно швидше та відрізнялися правильністю формулювання алгоритму надання лікарської допомоги та психологічної підтримки.

Висновки

1. При викладанні дисципліни "Акушерство та гінекологія" у студентів IV курсу за спеціальністю "Медична психологія" необхідним є обов'язкове використання системи дистанційного навчання при підготовці до занять, що звільняє час для одночасного відпрацювання практичних навичок з використанням психологічних тестів та підвищує рівень засвоєння матеріалу.

2. Під час практичних занять необхідно використовувати набуті студентами знання з психології, під час курації хворих застосовувати психологічні тести для експериментально-

психологічного обстеження психічних процесів та методи клінічно-психологічного дослідження особистості, залежно від соматичної патології.

3. Використання набутих студентами знань з психології при вивченні дисципліни "Акушерство та гінекологія" сприяє кращому усвідомленні ними практичного застосування попередніх знань, необхідності поєднання набутих знань на кафедрах психології зі знаннями з акушерства, мотивує студентів до навчання.

Література 1. Карандашев В.М. Методика викладання психології: Навчальний посібник. Спб.:Пітер, 2007. - 209 с. 2. Герасимова В.С. Методика преподавания психологии: Курс лекций. М.: Ось-89, 2004. - 130 с. 3. Карандашев В.И. Методика преподавания психологии: Учеб. пособие. СПб.:Пітер, 2005. - 326 с. 4. Леденева Ю.Е., Шиянова Т.И. Методика преподавания психологии: Учеб. пособие для студентов вузов. Ставрополь: СКСИ, 2005. - 179 с.

**ОПЫТ ПРЕПОДАВАНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ
"АКУШЕРСТВО И ГИНЕКОЛОГИЯ" ДЛЯ
СТУДЕНТОВ IV КУРСА СО СПЕЦИАЛЬНОСТИ
"МЕДИЦИНСКАЯ ПСИХОЛОГИЯ"**

А.В. Семеняк, Е.А. Андриец

Резюме. Нами создано две случайные группы студентов - первая (основная группа) - студенты, которые в процессе обучения, дополнительно, при курации использовали разнообразные психологические тесты для экспериментально-психологического обследования психических процессов и методы клинично-психологического обследования личности, и другая (группа сравнения) - студенты, которые изучали дисциплину за общепринятой методикой.

Обучения студентов проводилось в одинаковых условиях. Оценивали студентов за традиционной шкалой с учетом критериев оценивания текущего и итогового контроля. Важным было наличие достоверной разницы в уровне знаний при оценивании на итоговом контроле - успеваемость студентов первой группы была достоверно выше.

Ключевые слова: преподавание дисциплины, специальность "Медицинская психология"

**TEACHING DISCIPLINE "OBSTETRICS AND
GYNECOLOGY" FOR THE 4-TH YEAR STUDENTS
MAJORING IN "MEDICAL PSYCHOLOGY"**

A.V.Semenyak, O.A.Andriyets

Abstract. We formed two random groups of students - the first group (main one) - was composed of students who in the process of education used, in addition, aturation psychological tests for experimental psychological examination of mental processes and methods of clinical and psychological study of personality, and the second group - consisted of students who studied the discipline according to conventional methods. Teaching of students was conducted under the same conditions. The assessment of students was carried out on a traditional scale with regard to evaluation criteria for the current and final control. The presence of probable differences in the level of knowledge in the assessment of final control was important - the success of the first group of students was significantly higher.

Key words: teaching discipline, majoring "Medical psychology"

Bukovinian State Medical University

Clin. and experim. pathol.- 2014.- Vol.13, №2 (48).-P.231-233.

Надійшла до редакції 01.06.2014

Рецензент – проф. А.С. Борисюк

© А.В. Семеняк, О.А. Андриець, 2014